

H
1726/01.02.01/2020Valvontaosasto
OHJAS
Valitse yksikkö
Juha Vilkkö

17.9.2020

Valtiovarainministeriö

sähköpostitse
valtiovarainministerio(at)vm.fiVN/9972/2020
VM066:00/2020**Tullin lausunto ehdotetun tullilain muutoksen johdosta (Hankkeen VM066:00/2020 lausunto)**

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan tullilakiin ehdotetaan lisättäväksi seuraamusmaksua koskeva uusi 99 a § sovellettavaksi tilanteisiin, joissa Suomeen siirretään asetuksen (EU) N:o 880/2019 3 artiklan 1 kohdan vastaisesti kulttuuriesine, jonka viennin sen lähtömaan laki kieltää. Kyseinen maahantuonnin kieltävä säännös sisältyy siis mainittuun EU –asetukseen, eikä siitä ei tarvitse enää säätää kansallisesti. Samalla tullilain 77 §:ää muutettaisiin niin, että seuraamusmaksun perimiseen sovellettaisiin tullivelan perintää koskevia tullilain säännöksiä.

Esitysluonnoksen mukaan seuraamusmaksusäännös tarvitaan, sillä Suomen laissa ei ole yleistä kieltoa tuoda maahan tavaraa, joiden viennin lähtömaan lainsäädäntö kieltää.

Ehdotettavan uuden 99 b §:n mukaan seuraamusmaksu olisi toissijainen mahdollisesti samaan aikaan sovellettavaan salakuljetussäännökseen verrattuna. Saman pykälän mukaan seuraamusmaksu palautetaan sille, joka on lainvoimaisesti tuomittu samasta teosta rangaistukseen. Toisaalta luonnoksen mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä myös tilanteissa, joissa salakuljetusrikoksen edellyttämää tahallisuutta ei voida näyttää toteen.

Seuraamusmaksun määrä olisi 500 – 10.000 e. Sen määrittäminen perustuisi kokonaisarviointiin, jossa otettaisiin huomioon muun muassa tekijän taloudellinen asema, teolla tavoiteltu hyöty sekä teon toistuvuus.

Tullitoiminnassa käytettäviin muihin seuraamuksiin verrattuna uutta olisi se, että ehdotetun seuraamusmaksun suuruus riippuisi osaksi myös tekijän yhteistyöstä Tullin kanssa asian selvittämiseksi ja se, että seuraamusmaksu voitaisiin jättää kokonaan määräämättä, jos tavara on saatu vahingoittumatta Tullin haltuun. Nämä seuraamusmaksun määrittämiseen liittyvät arviointiperusteet eivät näytä johtuvan kyseisen EU –asetuksen velvoitteesta.

Seuraamusmaksun määrittämiseen suoritettava Tullin yksikkö olisi määriteltävä Tullin sisäisin järjestelyin, esimerkiksi työjärjestyksellä. Koska kyseessä on hallinnollinen, ei siis rikosperusteinen

Valvontaosasto
OHJAS
Valitse yksikkö
Juha Vilkkö

17.9.2020

seuraamus, ei seuraamusmaksun määräämisen edellytyksiä voida selvittää esimerkiksi kuulusteluilla taikka muita esitutkintalain taikka pakkokeinolain valtuuksia käyttäen.

Lisäksi, koska seuraamusmaksun määräämistilanteet eivät ole rikosasioita, ei asetuksen vastaisesti maahan tuotua kulttuuriesinettä taikka sen arvoa voida tuomita valtiolle menetetyksi eikä siten takavarikoidakaan pakkokeinolain nojalla. Tilanteissa, joissa Tulli toteaa asetuksen vastaisen kulttuuriesineen tuonnin maahantuonnin yhteydessä, voitaneen se ottaa Tullin haltuun tullilain 11 §:n tarkoittamalla päätöksellä. Sen sijaan epävarmempaa on säännöksen soveltuminen tilanteisiin, joissa tällainen esine tavataan Suomesta myöhemmin esimerkiksi sen siirryttyä eteenpäin uudelle omistajalle.

Tullilla ei ole huomauttamista ehdotuksen johdosta, vaikka edellä kerrotun mukaisesti eräät siihen liittyvät seikat edellyttävät jopa merkittävää poikkeamista vakiintuneista seuraamusten määräämiskäytännöistä.

Korona-ajan poikkeusjärjestelyjen vuoksi tämä lausunto annetaan ilman virallisia allekirjoituksia.

Sammy Gardemeist
valvontajohtaja
Esko Hirvonen
valvontapäällikkö

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi Tullin esikunta ja osastot; valvontaosaston johto ja toimintayksiköt